

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

อาชญากรรมเกี่ยวกับยาเสพติดนั้น มีการกระทำที่หลากหลาย แตกต่างกันไป ทั้งผู้ผลิต ผู้นำรายใหญ่ ผู้นำรายย่อย ผู้เสพ ซึ่งแต่ละการกระทำนั้น มีลักษณะการกระทำที่ต่างกันไป และก่อให้เกิดความเสียหายแตกต่างกันออกไป การผลิตและการเป็นผู้นำรายใหญ่ นั้น เป็นการสร้างความเสียหายให้กับประเทศอย่างมาก เนื่องจากผู้กระทำความผิดมักมีอำนาจเงิน เป็นผู้มีอิทธิพล การจับกุมมีความอันตราย เนื่องจากผู้กระทำความผิดในลักษณะนี้ มักมีการต่อสู้เข้า พนักงานด้วยอาวุธปืน ส่วนผู้นำรายย่อยนั้น มักเป็นคนพื้นที่ในชุมชนนั้นๆ ที่จำหน่ายยาเสพติดจำนวนเล็กน้อยให้แก่ผู้เสพในชุมชนที่ตนอาศัยอยู่ มีความเสียหายเฉพาะในชุมชนนั้นๆ เท่านั้น ส่วนผู้เสพนั้น เป็นการก่ออาชญากรรมที่ไม่มีผู้เสียหาย กล่าวคือ ผู้เสพยาเสพติด ไม่ได้ก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่น โดยตรง ไม่มีผู้อื่นได้รับความเสียหายจากการมีผู้เสพยาเสพติด การเสพยาเสพติดนั้น เป็นผลเสียต่อสุขภาพของผู้ที่เสพยาเสพติดนั้นเท่านั้น

จะเห็นได้ว่า อาชญากรรมที่เกี่ยวกับยาเสพติดนั้น มีการกระทำความผิดที่หลากหลาย ลักษณะ โดยผู้ผลิตและผู้นำรายใหญ่ นั้น มีลักษณะเป็นอาชญากรรม ที่สร้างความเสียหายแก่รัฐอย่างมาก ควรกีดกันผู้กระทำความผิดเหล่านั้นออกจากสังคม มิให้กลับไปสร้างความเสียหายให้แก่รัฐได้อีก และเมื่อการกระทำเหล่านั้นสร้างความเสียหายให้แก่รัฐอย่างมาก ผู้กระทำความผิดเหล่านั้นควรเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม เพื่อดำเนินกระบวนการพิจารณาอย่างคดีอาญาทั่วไป โทษที่ควรนำมาใช้กับผู้กระทำความผิดเหล่านี้ ก็ควรเป็นโทษที่มีความรุนแรง เพื่อข่มขู่ ยับยั้งมิให้ผู้คนในสังคมกล้าที่จะกระทำความผิดในลักษณะเดียวกันนั้นอีก และตัดโอกาสผู้กระทำความผิด ที่จะมีโอกาสกลับไปกระทำความผิดนั้นอีก โดยการกีดกันผู้กระทำความผิดนั้นออกจากสังคมด้วยการลงโทษจำคุก ในระยะเวลาที่เหมาะสมกับลักษณะความผิดที่ผู้กระทำความผิดนั้นก่อขึ้น

ส่วนผู้เสพยาเสพติดนั้น ในปัจจุบัน มองว่า ผู้เสพยาเสพติด คือ ผู้ป่วย ที่มีอาการ สมองมีความต้องการยาเสพติด ซึ่งเมื่อเป็นอาการป่วย มิใช่อาชญากรที่ความเสียหายให้แก่รัฐอย่างร้ายแรง

การแก้ไขปัญหาลักษณะการใช้วิธีการทางการแพทย์ เพื่อแก้ไข ฟันฟู สมรรถภาพของผู้ติดยาเสพติด ให้ เลิกความต้องการในการที่จะใช้ยาเสพติดนั้น หากมีการดำเนินคดีและลงโทษอย่างผู้กระทำความผิด อื่นๆ อาจเป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง การนำโทษจำคุกมาใช้บังคับกับผู้ป่วย ย่อมไม่สามารถ แก้ไขอาการป่วยของบุคคลเหล่านั้นได้ เมื่อผู้กระทำความผิดเหล่านั้นพ้นโทษแล้ว ผู้กระทำความผิด เหล่านั้นย่อมมีโอกาสต้องการใช้ยาเสพติดอีก เนื่องจากไม่ได้รับแก้ไขปัญหาคือถูกต้อง

ในปัจจุบัน ประเทศไทยมีพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545 ที่มี วัตถุประสงค์แก้ไขปัญหาคือผู้ติดยาเสพติด โดยการให้การบำบัด แทนการใช้โทษทางอาญา เพื่อแก้ไข อาการต้องการเสพยาเสพติดของผู้นั้น เพื่อให้ผู้เสพยาเสพติดเลิกมีความต้องการใช้ยาเสพติดอีก ต่อไป แต่อย่างไรก็ตาม มาตรการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดของประเทศไทย ยังคงมีปัญหาใน การใช้บังคับ

ในกระบวนการตรวจพิสูจน์ว่า ผู้นั้นเป็นผู้ติดยาเสพติดหรือไม่ ระหว่างรอผลการตรวจ พิสูจน์นั้น หากผู้นั้นมีได้รับการปล่อยตัวชั่วคราว ผู้นั้นต้องถูกควบคุมตัวอยู่ในเรือนจำ ซึ่งขัดต่อ วัตถุประสงค์ของการฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้ติดยาเสพติด แต่ควรมีการจัดสถานที่ที่เหมาะสมกับผู้ ติดยาเสพติด เพื่อดูแลผู้ติดยาเสพติดในเบื้องต้นก่อนจะถูกส่งตัวไปบำบัด

การที่ผู้ใดจะได้รับการบำบัดอาการติดยาเสพติดนั้น ผู้นั้นจะต้องมีคุณสมบัติและมีลักษณะ ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ กล่าวคือ ผู้ติดยาเสพติดนั้น ต้องมียาเสพติดประเภทที่กฎหมายกำหนดไว้ ในครอบครอง ในปริมาณที่ไม่เกินกว่าที่กฎหมายกำหนด และต้องมีผู้ต้องหา หรือผู้ดำเนิน คดีอาญาในความผิดที่มีโทษจำคุก ซึ่งการบำบัดยาเสพติดนั้น มีวัตถุประสงค์ในการแก้ไขอาการติดยาเสพติด จึงควรกำหนดคุณสมบัติผู้ที่จะเข้ารับการบำบัด โดยดูจากตัวผู้ติดยาเสพติดเท่านั้น หาก นำเอาปริมาณยาเสพติดที่ครอบครอง และการที่ผู้นั้นเป็นผู้ต้องหา หรือถูกดำเนินคดีอาญาที่มีโทษ จำคุก ซึ่งไม่ได้กำหนดว่าต้องเป็นความผิดฐานใด หากเป็นความผิดเพียงเล็กน้อย แต่ต้องทำให้ผู้ นั้นต้องถูกตัดสิทธิการเข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด จึงทำให้ผู้ติดยาเสพติด จำนวนหนึ่งไม่ได้รับการบำบัดรักษา จึงไม่ได้มีการแก้ไขปัญหาย่างถูกวิธี ผู้ติดยาเสพติดนั้นก็ยังคง เป็นผู้ติดยาเสพติดนั้นต่อไป

ในปัจจุบัน ประเทศไทยประสบปัญหาหนักโทษสั้นเรือนจำ ซึ่งนักโทษในเรือนจำนั้น ส่วน ใหญ่ เป็นผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ซึ่งหากสามารถเบี่ยงเบนผู้กระทำความผิดบางส่วน ออกจากการลงโทษโดยวิธีการจำคุก โดยการนำเอามาตรการลงโทษระดับกลางมาใช้บังคับ โดย เลือกใช้กับผู้กระทำความผิดในคดียาเสพติดที่กระทำความผิดที่ไม่ร้ายแรง โดยมุ่งใช้มาตรการ ลงโทษโดยวิธีการจำคุกกับผู้กระทำความผิดที่กระทำความผิดที่มีความร้ายแรง เมื่อจำนวนนักโทษ มีจำนวนน้อยลง การลงโทษโดยวิธีการจำคุกย่อมมีประสิทธิภาพมากขึ้น เนื่องจากจำนวนนักโทษ

น้อยลง นักโทษที่อยู่ในเรือนจำย่อมมีความเป็นอยู่ที่สะดวกสบายมากขึ้น และการให้โอกาสผู้กระทำความผิดที่ไม่มี ความร้ายแรง โดยการลงโทษโดยวิธีการอื่น นอกจากการลงโทษโดยวิธีการจำคุก เป็นการให้ผู้กระทำความผิดได้มีโอกาสกลับตัว แก้ไขพฤติกรรม โดยการสอดส่องดูแล และให้คำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถของรัฐ

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาค้นคว้า ทฤษฎี แนวคิดการลงโทษจากอดีตจนถึงปัจจุบัน และกฎหมายของประเทศไทยที่ใช้บังคับอยู่ เปรียบเทียบกับกฎหมายต่างประเทศที่มีการพัฒนาแล้ว จึงควรมีการแก้ไขกฎหมายของประเทศไทย ให้มีประสิทธิภาพในการแก้ไขพฤติกรรมของผู้กระทำความผิด มิให้กลับมาก่อทำความผิดอีก

ในการควบคุมตัวผู้ติดยาเสพติด ในช่วงระหว่างรอการตรวจพิสูจน์ยาเสพติดตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545 ที่กำหนดไว้ในมาตรา 19 นั้น ควรมีการกำหนดที่ควบคุมตัวผู้ติดยาเสพติดให้เหมาะสมกับสภาพ และลักษณะของการกระทำความผิด ซึ่งผู้ติดยาเสพติดนั้น เป็นผู้ป่วย การดูแลรักษา และควบคุมตัวนั้น ควรมีมาตรการดูแลรักษาผู้ติดยาเสพติดในเบื้องต้นก่อนเข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ซึ่งสถานที่ในการควบคุมตัวนั้น ควรควบคุมตัวผู้กระทำความผิดในสถานพยาบาล หรือในสถานที่ที่เหมาะสม โดยมุ่งเน้นการใช้บุคลากรทางการแพทย์ในการดูแลรักษาผู้ติดยาเสพติดในเบื้องต้น ให้สอดคล้องกับแนวคิดที่ว่า ผู้ติดยาเสพติดนั้น เป็นผู้ป่วย มิใช่อาชญากร

คุณสมบัติผู้ติดยาเสพติดที่จะเข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545 ที่กำหนดไว้ในมาตรา 19 นั้น ควรมีการพิจารณาจากตัวบุคคลผู้ติดยาเสพติดเท่านั้น ไม่ควรนำเอาปริมาณยาเสพติดที่ผู้นั้นครอบครอง หรือการที่ผู้นั้นเป็นผู้ต้องหา หรือถูกดำเนินคดีที่มีโทษจำคุก มาเป็นคุณสมบัติของตัวบุคคล ในการคัดกรองผู้ที่ จะเข้ารับการรักษา เพื่อที่จะรักษาผู้ติดยาเสพติดให้หายจากความต้องการใช้ยาเสพติดให้ได้เป็นจำนวนมากที่สุด หากสามารถแก้ไขผู้ติดยาเสพติดให้หายขาดได้ ก็สามารถลดจำนวนผู้ติดยาเสพติด และลดจำนวนผู้กระทำความผิดที่จะกลับมาใช้ยาเสพติดซ้ำอีก ในกรณีผู้ที่เคยเสพยาเสพติดมาก่อน

ในปัญหานักโทษล้นเรือนจำนั้น เมื่อผู้ถูกคุมขังในเรือนจำ ส่วนมากเป็นผู้กระทำความผิดในคดียาเสพติด ซึ่งตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 และ พระราชกำหนดป้องกันการใช้

สารระเหย พ.ศ. 2533 มีการกำหนดโทษทางอาญาสำหรับผู้กระทำความผิดในคดียาเสพติดไว้ โดยมุ่งเน้นแต่ใช้โทษจำคุกเป็นหลัก จึงควรนำมาตรึงโทษระดับกลางมาใช้บังคับกับผู้กระทำความผิดในคดียาเสพติดบางประเภท เพื่อลดการนำตัวผู้กระทำความผิดเข้าสู่เรือนจำ ทั้งยังเป็นการกำหนดโทษที่มีวัตถุประสงค์เป็นการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด ให้สอดคล้องกับแนวคิดการลงโทษในปัจจุบัน ที่มุ่งเน้นการแก้ไขความคิดของผู้กระทำความผิด ให้ผู้กระทำความผิดปรับเปลี่ยนความคิดเกี่ยวกับการกระทำความผิด มิให้กลับมากระทำความผิดซ้ำอีก โดยหลีกเลี่ยงวิธีการใช้ความรุนแรงหรือการจำคุก ซึ่งอาจมีการ กำหนดให้ผู้กระทำความผิดนั้น ทำงานบริการสังคมโดยไม่ได้รับค่าตอบแทน เพื่อให้ผู้กระทำความผิดประพฤติตนเป็นประโยชน์ต่อสังคมที่ตนอาศัยอยู่ สร้างความผูกพันผู้กระทำความผิดกับสังคม ให้ผู้กระทำความผิดสามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมนั้นๆ ได้ หรือการห้ามออกจากเคหสถานหรือบังคับให้อยู่ในบริเวณที่กำหนด โดยใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ เพื่ออำนวยความสะดวกดูแลความประพฤติ และตัดโอกาสในการไปกระทำความผิด และอาจใช้เจ้าพนักงานของรัฐที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะทาง ในการสอดส่องดูแล แนะนำการดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพต่างๆ ทั้งทำการประเมินผลของมาตรการนั้นๆ